

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 748. Jus accrescendi quid sit & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

omni successione, liberi illius non excludantur; cum avo & avia proprio jure succedant. Arg. *L. si quis filio. ff. de injuste ruptio*. Adde, quod filia mortua ante patrem & matrem nunquam fuerit delata hæreditas. quod dictum est de filia, idem dicendum de filio aliisque hæredibus necessariis.

2. Resp. Ad secundum: interpretanda est strictè, prout renuncianti minus præjudiciofa, nec ultra verborum proprietatem aut communem renuncianti consuetudinem extendendo. Carpz. p. 2. c. 46. d. 12. num. 6. Gail. *L. 2. obs. 77. n. 5*. Laym. *l. c. n. 2*. Joan. Torre. *l. c. L. 2. c. 15. n. 87*. Decius. *conf. 352. n. 7*. Reiffent. *n. 548*.

3. Resp. Ad tertium: non extendit se ad bona feudalia, nisi eorum expressa fiat mentio; cum ea non tam jure hæreditario, quam ex pacto primi acquirentis devolvantur. Covar. *in c. quamvis. de pact. in 6. p. 3. num. 9*. Molin. *d. 579. n. 12*. Laym. *l. c. Sanch. L. 7. mor. c. 7. num. 8*. Menoch. *conf. 16. num. 25*. Neque ad alimenta petenda à patre; cum futuris alimentis renunciare prohibitum per *L. cum his. ff. de aliment. Covar. l. c. p. 2. §. 6. n. 12*. Sanch. *l. c. num. 4*. Menoch. *conf. 71. à num. 5*. Bald. *in L. pactum. c. de collat. q. ult.* Reiffent. *num. 551*. contra alios apud Sanch. Neque ad non acquirendam hæreditatem à fratre aliòve, ad quem hæreditas renunciata pervenit; cum in tali casu non petatur aut acquiratur hæreditas paterna, cui renunciavit, sed fraterna, cui non renunciavit. Sanch. *l. c. num. 6*. Molin. *l. c. num. 20*. Covar. *l. c. p. 3. n. 2*. Menoch. *conf. 332*. Reiffent. *num. 550*.

4. Resp. Ad quartum: quemadmodum universaliter loquendo dispositio conditionalis deficiente conditione est nulla ipso jure, ita etiam renunciatio facta sub conditione evanescit deficiente conditione. Torre. *de pact. futur. success. L. 2. c. 33. §. 40*. Merlin. *decis. 253. num. 5*. Reiffent. *n. 552*. cum communi. Similiter renunciatio facta ex certa causa finali, hac non impleta vel cessante, cessat. Molin. *d. 229. §. 362. num. 12*. Torre. *l. c. c. 33. num. 24. §. seq.* Reiffent. *num. 553*. cum comm. Arg. *L. 1. c. de donat. qua sub mod. §. L. 1. ff. de condit. causâ dat.* De cætero quæ de revocatione repudiationis hæreditatis dicta supra, ea quoque hic locum habere videntur. De renunciationibus, quæ in specie fiunt intuitu ingrediendæ religionis, dicitur infra, ubi de Regularibus.

Quest. 743. Jus accrescendi quid sit & quotuplex.

1. Resp. Primò: jus accrescendi est jus acquirendi portionem deficientis illi, qui suam agnovit, competens ei, propter conjunctionem Tabor. *de jur. accrescend. th. 2*. apud Muller. *in ff. de acquir. vel omitt. hæred. 39. lit. a.* vel aliquantò clariùs: est jus, quo portio vacans adjicitur & accrescit conjuncto ad conservandam hæreditatis indivisibilitatem & testatoris voluntatem. Lauterb. *in ff. de legat. §. fideicom. th. 60*. Sumitur ex *L. 53. §. 1. de acquir.*

2. Dicitur primò: portio seu pars, intellige, hæreditatis vel legati vel fideicommissi, vel donationis causâ mortis; in omnibus enim hisce hæc accrescentia locum habet. Lauterb. *l. c. §. 74*. quin & locus ei est in bonorum possessionibus per *L. 3. §. fin. L. 4. §. 5. de bonor. possess.* Muller. *ad ff. de acquir. th. 39. lit. y.*

3. Dicitur secundò: deficientis: nimirum absentione, omissione, repudiatione, seu vacans. qualis non est, si semel agnita; hæc enim ampliùs

deficere seu vacare, & sic jus accrescendi locum habere non potest. *L. unic. §. 2. ff. §. l. unic. c. quand. non petat.* Lauterb. *l. c.* & sic portionem ex post repudiatam legatario non accedere, ait Idem; sed pro derelicta haberi & cedere occupanti; quamvis in usufructu specialiter constitutum sit contrarium, ut nimirum portio acquisita usufructus relicti accedat alteri usufructuario per *L. 1. §. 3. ff. de usufruct. accresc.*

4. Dicitur tertio: adjicitur seu accrescit: intellige ipso jure sine ullo facto hominis, ita ut, dum accrescentia fit in hæreditate, opus non sit nova hæreditatis aditione. *L. 11. §. 3. ff. de acquir. vel omitt.* Lauterb. *ibid. §. 76*, si tamen portiones vacantes ab aliis possideantur, iisdem actionibus petuntur, quibus jam agnita. Lauterb. *ibidem in fine*. De cætero, ut Idem, iis, quibus acquiritur portio vacans, etiam ignorantibus & invitis, etsi plures sint hæredes, omnibus pro proportione hæreditaria acquiritur. *L. 59 §. 3. ff. de hæred. Inst.* Item cum onere, ita ut ad quod deficiens fuit obligatus, is, qui accrescit, præstare debeat. *L. 10. 16. 122. ff. de legat. 1.* Quò ad legatarios tamen distinguendum, ut conjunctis re etiam invitis fiat; conjunctis verò mixtim tantum volentibus. Lauterb. *cit. §. 76*. cum Vinn. *part. jur. civil. L. 1. c. 58. in fin.* Mathæi. *de success. c. 18. th. 21. §. seq.* & quidem re tantum conjunctis sine onere, conjunctis verbis tantum vel mixtim tanquam hæredibus cum onere.

5. Dicitur quartò: conjunctio: unde & jus conjunctionis dicitur. circa quod notandum, conjunctionem illam nihil esse aliud, quam duorum pluriumve ad unam eandemque rem ab uno facta vocatio. §. 8. *Inst. de legat. §. fideicom.* ita ut, dum plures ad diversas res vocati, etsi eadem oratione (v. g. dum Titio legatur una pars fundi, & Cajo altera. vel dum dicitur Titio & Cajo singulos servos lego: dum res eadem legatur duobus, ita ut eorum quilibet in solidum eam accipiat; cum tunc unus rem, alter æstimationem consequatur) non dicuntur propriè conjuncti, & in iis jus accrescendi locum non habet; uti etiam si, à diversis ad rem eandem vocati, vel etiam diverso jure successionis vocentur. v. g. Titio instituto hærede in eadem re, quæ legata est Cajo in testamento. Vide Lauterb. *in ff. de legat. §. fideicom. §. 64*. Fit autem hæc conjunctio vel à lege, unde & legalis dicitur, dum lex plures ad eandem hæreditatem vocat, vel dum jure Prætorio seu ex edicto Prætoris (qui vox viva Juris Civilis dicitur. *L. 8. ff. de §. §. 7.*) pluribus una bonorum possessio defertur. Muller. *ad ff. de acquir. vel omitt. th. 40. lit. a.* habetque ea locum inter plures hæredes, qui ex legis necessitate semper conjuncti videntur, etsi eos testator non conjunxerit; quorum uno partem suam non volente aut potente agnoscere, ea accrescit cohæredi. Lauterb. *l. c. §. 65*. Carpz. *7. F. p. 3. c. 2. d. 17*. Alia ab homine, quando ex dispositione hominis plures ad eandem hæreditatem vel ad idem legatum conjunctim vocantur. Lauterb. *§. 66*. Muller. *l. c. lit. b.* Fitque hæc conjunctio vel verbis tantum, quæ & versalis dicitur, dum una oratione plures ad unam eandemque rem æquis partibus vocantur. v. g. Titio & Cajo æquis partibus lego fundum Tusculanum. Lauterb. *§. 67*. addens, quòd hi, tametsi verbis tantum conjuncti dicantur quòd ad externam verborum conceptionem; re tamen etiam conjuncti videantur, cum ab initio singuli in solidum vocati censeantur, si ad mentem testatoris & ad unius vel alterius deficientis casum respiciamus. Vel fit re tantum, dicta conjunctio realis; dum

lin-

singuli diversa oratione ad rem unam eandemque simpliciter & in solidum vocantur. v.g. Titio fundum Tusculanum, Cajo eundem lego. Lauterb. l.c. quamvis addat, hos plerumque jure nostro vocari separatos & disjunctos, respiciendo ad formulam & externam verborum conceptionem. Mixta autem conjunctio est & dicitur, quando plures ad unam eandemque rem in solidum una oratione, non facta partium mentione, vocantur. v.g. Titio & Cajo fundum Tusculanum lego.

6. Dicitur denique: *ad conservandam hereditatis individuitatem & testatoris voluntatem*: per quæ indicatur causa impulsiva ad inducendum hoc jus accrescendi. Representat enim hæc individuitas personam defuncti, quæ in hærede vivere fingitur. absurdum autem est, quod quis per hæredem pro parte tantum sui sit in rerum natura. Unde necesse est, ut hæres totam hereditatem agnoscat; adeoque dum ex pluribus hæredibus institutis unus deficit, ejus jus accrescere alteri ad illam individuitatem conservandam juxta *L. si ex pluribus. ff. de suis & legitimis*. Vide Lauterb. l.c. §. 62. In legatis verò individua testatoris seu legantis voluntas legatum quoque individuum facit, dum unam eandemque rem pluribus relinquendo illos sibi invicem substituit, partemque vacantem reliquis deferri maluit legatariis, quam hæredibus, ne legatum pro parte agnosceretur, pro altera repudiaretur, quod fieri nequit per *L. 38. ff. de legat. 1.* Vide Lauterb. §. 63.

7. Resp. Ad secundum: quanquam jus accrescendi alicui distinguant in reale & personale, pro ut nimirum portio vacans vel accedit ad portionem non vacantem, vel accedit personæ; propriè tamen loquendo accrescentia illa in priore locum habet, ut pote cujus ordinaria natura est, ut portio portioni accedat imitatione juris alluvionis, non personæ, per accidens vero, recedendo paululum ab ordinaria ejus natura, fiat personale jus accrescendi ulisfructus, qui collegatario accedit, etiamsi portionem suam amiserit. Lauterb. §. 60. cum Suevo.

Quest. 749. In quibus, inter quos, & quo ordine hoc jus accrescendi locum habeat.

1. **R**esp. Ad primum: præter ea, quæ de hoc dicta sunt *quest. præced.* ad initium, locum non habet jus hoc in feudis, tam jure novo quam veteri. Muller. l.c. th. 40. lit. a. juxta textum 2. feud. 12. & 1. feud. 5. dissentiente Shrad. 7. disp. feud. 1. Item locum non habet in donatione facta à Principe, ut Tabor. *de jure accrescend. th. 22.* Duaren. *tr. eod. L. 1. c. 16.* de donatione tamen Imperatoria potius dicendum contrarium, nimirum socium liberalitatis Imperatoris ex largissima Imperatoris interpretatione alterius partem occupare excluso Fisco, cum Suevo. *tr. eod. L. 2. c. 2.* Muller. *in ff. de acquir. th. 40. lit. k.* Præterea locum non habet hoc jus in alimentis & legato quantitatis. neque in contractibus, utpote in quibus individua illa voluntas & representatio testatoris cessat, sed solum in ultimis voluntatibus. Muller. l.c. cum Tabor. l.c. th. 18. Neque etiam in testamento militis, ut pote qui pro parte intestatus & pro parte testatus decedere

potest. per *L. 2. c. de testam. milit. & L. 37. ff. eod.* Muller. cum Siru. l.c.

2. Resp. Ad secundum: locum habet hoc jus inter hæredes, tam ab intestato legitimos, & ex lege, sive jure civili sive prætorio succedentes, quam testamentarios seu ex testamento. extendendo hoc ipsum etiam ad hæredes hæredum. item legatarios & fideicommissarios. Lauterb. *in ff. de acquir. vel omit. §. 72.* stabiliens singula citatis pluribus. *LL.*

3. Resp. Ad tertium: deficientibus cohæredibus, venit generalis fideicommissarius, id est, cui hæres rogatus in testamento est totam hereditatem restituere. hoc deficiente legatarii & fideicommissarii particulares; quorum si plures sunt, is præfertur cæteris, cui majus seu pinguius legatum vel fideicommissum relictum, vel omnes simul, si pars omnium sit causa. post hos servi manumissi testamento secundum ordinem scripturæ. postmodum tandem hæredes legitimi, hoc est, ab intestato venientes. & post hos quilibet extraneus volens adire hereditatem, & integra legata aliæque onera præstare. ac denique, si nectalis inveniatur, venit Fiscus. ita ferè Muller. l.c. th. 39. lit. d.

4. Resp. Ad quartum: inter conjunctos hic ordo servatur. Primo in genere conjuncti ex dispositione hominis præferuntur conjunctis ex lege. provisio enim hominis tollit provisionem legis. *L. 23. §. 1. de legat. & fideicom.* Lauterb. *ibi §. 71.* Dein in specie, dum conjuncti ex dispositione hominis ex eodem genere seu pariformiter instituti concurrunt, prælatio non habet locum; sed pars vacans inter singulos ex æquo dividitur, nisi deficienti sit alius substitutus. Lauterb. l.c. si verò diversi generis conjuncti seu diversimodè instituti concurrunt. v. g. aliqui ex institutis sint conjuncti re tantum, aliqui verbis tantum, alii mixtim hæc accrescentia contingit diversimodè. v. g. deficiente uno ex mixtim conjunctis, præfertur alter ex mixtim conjunctis omnibus aliis ejusque pars soli illi accrescit per *L. 89. ff. de legat. 3. L. unie. §. 10. ff. de legat. 1.* deficiente uno ex conjunctis tantum verbis, ejus portio accrescit soli alteri ex conjunctis verbis; quia verbis conjuncti æquè ac mixtim conjuncti propter unitatem sermonis quasi in unum corpus redacti partem sibi verbis conjunctorum hæredum quasi suam præoccupant. Lauterb. l.c. per *cit. L. unie. §. 10. & L. 89.* deficiente uno ex re conjunctis, pars vacans non soli alteri re conjunctorum accrescit; sed etiam cæteris conjunctis re vel mixtim, si tales instituti in testamento adsint. ita ferè Lauterb. l.c. Porro num omnis conjunctio sufficiat ad hoc jus accrescendi eoque gaudeat, controversum est inter AA. de mixtim quidem, uti & re conjunctis, quod eo gaudeant, extra dubium esse, asserit Lauterb. §. 68. cum Franzk. *exercit. 7. q. 5.* pluribus à se citatis *LL.* utrumque firmat. de conjunctis verbis tantum id maxime controversum est. pro negativa citatis Cujac. Fabr. Bocer. &c. pluribusque *LL.* nihilominus affirmativam veriore reputat ipse & fusè probat ac declarat. quem vide, uti & alios civilistas qui ex professo specialibus tractatibus hanc materiam, quam difficillimam & subtilissimam in Jure reputat Vultei. *ad §. fin. ff. de donat. num. 1.* & maxime spinosam. Hottom. excusserunt. ut Duaren. Taber. Rennem.